

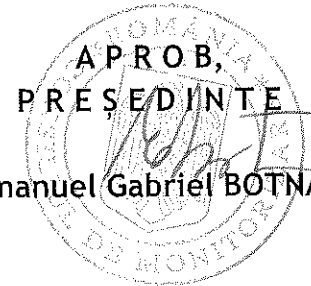
ROMÂNIA

CONSILIUL DE MONITORIZARE A IMPLEMENTĂRII CONVENȚIEI ONU PRIVIND DREPTURILE PERSOANELOR CU DIZABILITĂȚI

Autoritate autonomă sub control Parlamentar

Str. Nerva Traian nr. 3, sector 3, București; tel. +40 21 371 27 66; fax +40 21 371 27 58;
e-mail: secretariat@consiliuldemonitorizare.ro; web: www.consiliuldemonitorizare.ro

Nr. 3176/14.12.2023

Dr. Emanuel Gabriel BOTNARIU

R A P O R T

privind vizita de follow-up desfășurată la Centrul de Recuperare și Reabilitare
Neuropsihiatrică „Brâncovenești”, com. Brâncovenești, strada Castel la nr. 21 5, jud.
Mureș

Sumar :

Prezentul raport, întocmit ca urmare a vizitei de monitorizare inopinate desfășurată la Centrul de Recuperare și Reabilitare Neuropsihiatrică „Brâncovenești”, com. Brâncovenești, strada Castel la nr. 21 5, jud. Mureș, efectuată în temeiul prevederilor art. 11 alin. (1) din Legea 8/2016 privind înființarea mecanismelor prevăzute de Convenția privind drepturile persoanelor cu dizabilități este structurat în trei secțiuni, după cum urmează:

- I. Cadrul general și organizarea vizitei
- II. Constatările rezultate din vizita efectuată
- III. Recomandări

I. Cadrul general și organizarea vizitei

Prin Ordinul nr. 302 din 08.11.2023, președintele Consiliului de Monitorizare a dispus efectuarea unei vizite de monitorizare de follow-up inopinate în perioada 13.11.2023-16.11.2023 la Centrul de Recuperare și Reabilitare Neuropsihiatrică „Brâncovenești”, com. Brâncovenești, strada Castel la nr. 215, jud. Mureș, denumit în continuare „centru”.

Din echipa de vizitare au făcut parte [redacted] inspector de monitorizare în cadrul Consiliului de Monitorizare, în calitate de coordonator al echipei, [redacted] și [redacted], experți independenți, reprezentanți ai societății civile.

II. Constatările rezultate în urma vizitei de monitorizare.

Vizita inițială s-a desfășurat în perioada 10.05.2022 - 13.05.2022, fiind întocmite Raportul de vizită nr. 1187/14.06.2022 pentru Centrul de Recuperare și Reabilitare Neuropsihiatrică „Brâncovenești”, com. Brâncovenești, strada Castel la nr. 215, jud. Mureș.

1. Descrierea serviciului social

Centrul de Recuperare și Reabilitare Neuropsihiatrică „Brâncovenești”, com. Brâncovenești, strada Castel la nr. 215, jud. Mureș, este înființat și funcționează ca o instituție publică de asistență socială de interes județean, cu personalitate juridică aflată în subordinea Consiliului Județean Mureș și în structura Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Mureș, cu o capacitate de maxim 250 de locuri, ocupate 243 la momentul vizitei.

Centrul își desfășoară activitatea în baza Planului de restructurare avizat de către Ministerul Muncii și Solidarității Sociale- Autoritatea Națională pentru Drepturile Persoanelor cu Dizabilități, înregistrat sub nr. 3478/ANPDPD/AB/15.02.2023, plan aprobat prin Hotărârea Consiliului Județean Mureș.

2. Beneficiari

Centrul găzduiește un număr de 246 de beneficiari, dintre care 197 femei și 48 bărbați, cu vârste cuprinse între 20 de ani și 89 de ani. Toți beneficiarii dețin un certificat de încadrare în grad de handicap. La data efectuării vizitei, în centru erau prezenți 243 de beneficiari. 1 beneficiar era învoit în familie, 1 beneficiar era internat la Spitalul Municipal “Dr. Gheorghe Marinescu” Târnăveni și 1 beneficiar a decedat în data de 13.11.2023 și fost adus la centru în timpul vizitei. Decesul a survenit în Spitalul Municipal „dr. Eugen Nicoară” Reghin, rezidentul primind ultimele îngrijiri de la o asistentă medicală din cadrul ATI Reghin. Decesul nu a fost sesizat către organele de poliție și nu

a făcut obiectul expertizei medico-legale conform legislației. Cauza decesului, conform certificatului constatator al decesului, a fost insuficiență cardio-respiratorie acută; bronhopneumonie bilaterală confluentă card. Pulmonară cronic; arteroscleroză sistematică grad II/B și casexie.

Vârsta beneficiarilor:

18-19 ani	20-29 ani	30-39 ani	40-49 ani	50-59 ani	60-69 ani	70-79 ani	80-89 ani	Peste 90 ani
0	15	94	69	43	14	8	2	-

Beneficiarii sunt persoane cu dizabilități încadrate în grad de handicap, după cum urmează:

Tipul de dizabilități:

Fizic	Somatic	Auditiv	Vizual	Mintal	Neuropsihic	Asociat	HIV/SIDA	Boli rare	Surdocecitate
-	-	-	-	163	62	20	-	-	-

Gradul de handicap:

Grav cu asistent personal	Grav	Accentuat	Mediu/ușor
20	79	135	11

➤ Vizita de follow-up s-a desfășurat pe o perioadă de 4 zile.

Echipele de monitorizare au verificat stadiul de implementare a recomandărilor menționate în raportul inițial.

Art. 9 Accesibilitatea

Constatăre inițială:

- În pavilioanele structurate pe două nivele beneficiarii se deplasează de la un nivel la celălalt, pe scările interioare prevăzute cu balustrade. Pavilioanele nu sunt prevăzute cu lift și nici cu un sistem de transport pe verticală tip jolly;
- Rampele de acces aflate la intrarea în pavilioanele „Else Marie” și „Sf. Maria” sunt neconforme, acestea nu sunt tratate antiderapare, iar mâna curentă nu este montată pe ambele părți ale acestora;
- Pavilioanele centrului sunt parțial accesibilizate, balustrada tip mână curentă nu se regăsește în toate spațiile comune;
- Nu toate grupurile sanitare au sisteme de accesibilizare care să faciliteze accesul la duș sau toaletă a beneficiarilor.

Recomandare :

- Accesibilizarea mediului fizic în spațiile comune interioare și exterioare (rampe acces, bară tip mână curentă);

- Accesibilizarea grupurilor sanitare;
- Accesibilizarea centrului cu un sistem de deplasare a beneficiarilor pe verticală în cazul celor două clădiri cu regim de înălțime P+1.
- Recondiționarea sau achiziția unor mijloace de transport fizice și auto pentru deplasarea și mobilitatea beneficiarilor cu problemele de locomoție.

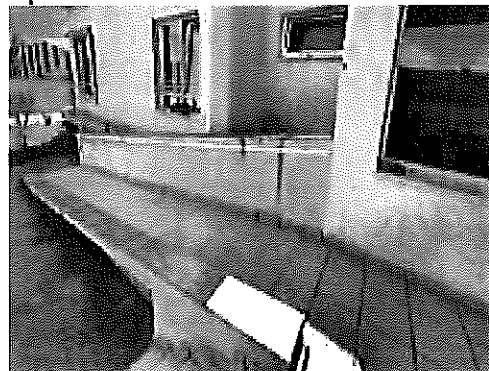
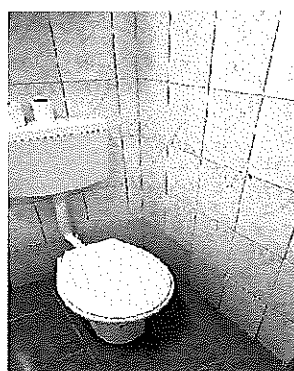
Constatăre vizită de follow-up:

În urma vizitei de follow-up, echipa de monitorizare a constatat că băile NU au fost accesibilizate.

Bara tip mână curentă NU a fost montată în spațiile comune destinate beneficiarilor.

Rampele de acces NU au fost prevăzute cu bară tip mână curentă, dar au fost lipite benzi antiderapante pe rampele de acces.

Nu a fost achiziționat/montat un elevator pentru transportul pe verticală a beneficiarilor conform recomandărilor din raport.

Art. 14 Libertatea și siguranța persoanei

Constatăre inițială:

- Centrul nu deține licență de funcționare, acesta se află în perioada de restructurare conform planului;
- Centrul nu deține sistem de supraveghere video interior-exterior. Supravegherea beneficiarilor este făcută de către personalul centrului. Acesta are serviciu de pază permanent, asigurat de personalul din centru, iar intrarea în centru este supravegheată și prin sistem de supraveghere video.
- Activitățile culturale, religioase, plimbările și excursiile se desfășoară atât în prezența personalului centrului, cât și individual, beneficiarii mergând singuri la plimbare sau la cumpărături la magazinele din comună.
- La nivelul centrului nu se practică contenționarea conform celor relatate. Însă, echipa de vizitare a constatat că în cele 2 clădiri, "Sfânta Maria" și "Primula", există două "camere de relaxare" / izolatoare, în care sunt separați (conform procedurii în situații de urgență) beneficiarii care prezintă pericol pentru sine sau ceilalți.

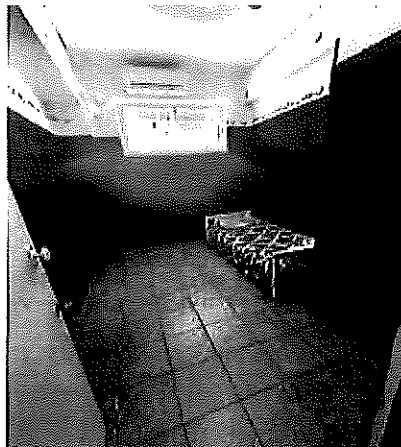
Recomandare :

- Amenajarea celor două camere de relaxare conform destinației lor;
- Conținutul să se facă la recomandarea medicului psihiatru în unități spitalicești conform legislației în vigoare.

Constată vizită de follow-up:

Centrul funcționează în continuare în baza planului de restructurare avizat de către Ministerul Muncii și Solidarității Sociale- Autoritatea Națională pentru Drepturile Persoanelor cu Dizabilități, înregistrat sub nr. 3478/ANPDPD/AB/15.02.2023, care inițial avea termen de implementare până în luna decembrie 2023. Prin Ordonanța de urgență nr. 94/2023 privind modificarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 114/2021 pentru modificarea unor acte normative, precum și reglementarea unor măsuri în domeniul protecției drepturilor persoanelor cu dizabilități, termenul a fost prelungit până la 01.01.2025.

Camerele de izolare, denumite de către personal camere de relaxare din pavilioanele "Sfânta Maria" și "Primula" nu au fost desființate sau reamenajate conform recomandărilor. Din discuțiile avute cu beneficiarii, aceștia au spus că în cazul în care un beneficiar are crize, angajații sau unul dintre medicii centrului îl încuie singur într-una dintre acele camere.

Art. 17 Protejarea integrității persoanei

Constată inițială:

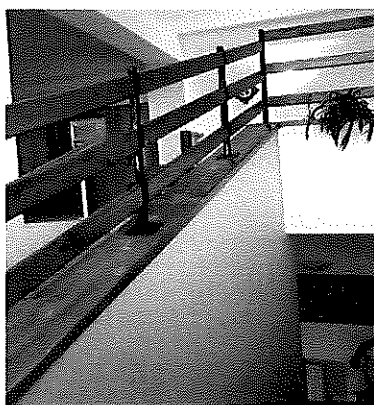
- în curtea centrului este o grămadă/stivă de material lemnos (carburant solid care deservește la încălzire), obiecte destinate casării, la care beneficiarii au acces;
- casa scării, care asigură accesul de la parter la etaj și pod, nu are spațiul gol din interior protejat, astfel că există pericolul ca cineva să cadă/să se arunce;
- boilerele tip sobă din băi nu sunt asigurate, astfel există un potențial risc de arsuri dacă sunt atinse.

Recomandare :

- Îndepărtarea sau securizarea stivei de material lemnos și a obiectelor destinate casării, depozitate în curtea centrului;
- Securizarea casei scărilor cu elemente de siguranță între etaje, în cazul clădirilor cu regim de înălțime P+1;
- Securizarea boilerelor de tip sobă.

Constatare vizită de follow-up:

- Materialul lemnos încă este neasigurat/neîmprejmuit;
- Casa scărilor a fost asigurată;
- Boilerelor de tip sobă nu au fost asigurate, dar din discuțiile purtate cu angajații, aceștia au spus că aceste boilere nu mai sunt folosite, doar în caz de urgență în cazul în care se strică centrala.

Art. 26 Abilitare și reabilitare

Constatare inițială:

- Psihologul aplică teste (deține baterii de teste licențiate), însă este depășit de numărul mare de beneficiari.

Recomandare :

- Diversificarea activităților de abilitare și reabilitate;
- Ocuparea posturilor vacante

Constatare vizită de follow-up:

- beneficiarii desfășoară activități diversificate printre care brodatul, țesutul și croșetatul diferitelor obiecte artisanale și de olărit. Pentru timpul petrecut în ateliere, beneficiarii sunt plătiți cu 10 lei pe lună; Angajații centrului au spus echipei de monitorizare că o parte dintre obiectele create de beneficiari sunt vândute la diferite expoziții iar altele sunt folosite de către beneficiari la diferite sărbători (costume cu motive tradiționale). Banii rezultați în urma vânzărilor sunt gestionați de către asociația înființată la nivelul centrului de

către o parte dintre angajați. Din acești bani se cumpără materialele necesare desfășurării activităților beneficiarilor, iar ce rămâne sunt împărțiți beneficiarilor care au contribuit la realizarea obiectelor vândute.

- posturile NU au fost ocupate, astfel că și la momentul vizitei unul dintre cele două posturi de psiholog încă era vacant;
- echipa de monitorizare a constatat că centrul are angajați 3 medici care nu au specializare în domeniu, aceștia având specializare „medicină generală” și niciunul nu are încheiat un contract cu Casa de Asigurări de Sănătate, astfel aceștia nu pot scrie bilete de trimitere, nu pot prescrie rețete, etc., în folosul beneficiarilor, având în vedere că în prezent centrul este unul de **Recuperare și Reabilitare Neuropsihiatrică**.

În această situație, centrul este nevoit să colaboreze cu un medic de familie pentru ca beneficiarii să poată avea acces la sănătate. Beneficiarii sunt consultați de către medicii specialiști în baza unui bilet de trimitere eliberat de către medicul de familie, astfel, din discuțiile purtate și din documentele puse la dispoziția echipei, medicii nu au putut justifica activitatea lor în centru.

Art. 30 Participarea la viața culturală, activități recreative, timp liber și sport

Constatare inițială:

Deși curtea are un spațiu foarte mare, aceasta nu este amenajată astfel încât beneficiarii să poată desfășura activități în scop recreativ sau sportiv.

Recomandare :

Amenajarea curții centrului astfel încât să încurajeze angajarea beneficiarilor în diverse activități recreative și sportive.

Constatare vizită de follow-up:

Curtea centrului a rămas neschimbată de la vizita inițială, NU a fost îmbunătățită/ dotată astfel încât beneficiarii să poată desfășura mai multe activități în scop recreativ.

Art. 22 Dreptul la viață personală

Constatare inițială:

Există două dormitoare care au trecere deschisă în sistem semidecomandat/vagon, fără să aibă ușă între ele, aspect care nu respectă intimitatea beneficiarilor; Un grup sanitar nu asigură intimitatea beneficiarilor având în vedere că nu are ușă.

Recomandare :

Asigurarea respectării dreptului la intimitate și viață privată a beneficiarilor (dormitoare, băi).

Constatare vizită de follow-up:

A fost montată ușa la al doilea dormitor, dar accesul la acesta se face tot cu trecere prin primul dormitor.

Una dintre băi nu avea ușă.

Art. 24 Educație

Constatare inițială:

Niciunul dintre beneficiari nu urmează un program educațional sau cursuri de specializare/calificare/perfecționare destinate accesului și integrării prin intermediul pieței forței de muncă.

Recomandare :

Reevaluarea și identificarea beneficiarilor care pot urma cursuri școlare ori programe educaționale, ce au ca scop dezvoltarea competențelor și sprijinirea lor spre dezvoltare prin educație.

Constatare vizită de follow-up:

Echipa de monitorizare nu a regăsit la dosarele beneficiarilor reevaluări care să indice că beneficiarii pot urma cursuri de specializare/calificare/perfecționare destinate accesului și integrării prin intermediul pieței forței de muncă.

Art. 27 Munca și încadrarea în câmpul muncii

Constatare inițială:

La data efectuării vizitei de monitorizare, niciunul dintre beneficiarii centrului nu era încadrat în câmpul muncii.

Recomandare :

Evaluarea beneficiarilor în vederea stabilirii capacității de muncă, consilierea și orientarea profesională și acordarea sprijinului în vederea încadrării în muncă.

Constatăre vizită de follow-up:

Echipa de monitorizare nu a regăsit la dosarele beneficiarilor reevaluări care să indice că beneficiarii pot fi integrați în piața forței de muncă.

Art. 28 Standarde de viață și de protecție socială adecvate

Constatăre inițială:

- Clădirile, în ansamblu, necesită renovări;
- Din cauza construirii defectuoase, clădirile prezintă la subsol infiltrații de apă, producând mucegai și igrasie, spațiile neputând fi valorificate;
- În 6 dintre clădirile centrului beneficiarii au spațiu adecvat și curat, însă, în celelalte 2 pavilioane, "Sfânta Maria,, și "Primula" aceste condiții sunt precare. Dormitoarele din aceste pavilioane necesită lucrări de igienizare și reparații. Mirosul este pestilențial în majoritatea camerelor;
- Starea obiectelor sanitare din unele băi este precară;
- În unele dormitoare cât și în spațiile conexe există igrasie și infiltrații;
- Unele saltele din pavilioanele "Sfânta Maria,, și "Primula" sunt nepotrivite dimensiunilor paturilor sau uzate. La cererea echipei de vizitare, unele saltele au fost înlocuite în timpul vizitei de monitorizare.

Recomandare :

- Efectuare de lucrări de reparații/igienizare în dormitoarele din pavilioanele „Sf. Maria” și „Primula” și grupurile sanitare nerenovate;
- Înlocuire/recondiționare/adaptare obiecte de mobilier;
- Efectuarea lucrărilor de reparații/izolare/igienizare în spațiile cu igrasie și infiltrații;
- Revizuirea meniurilor astfel încât să asigure aportul nutrițional necesar;
- Achiziționarea/înlocuirea obiectelor de cazarmament uzate;
- Achiziționarea unui generator de curent.
-

Constatăre vizită de follow-up:

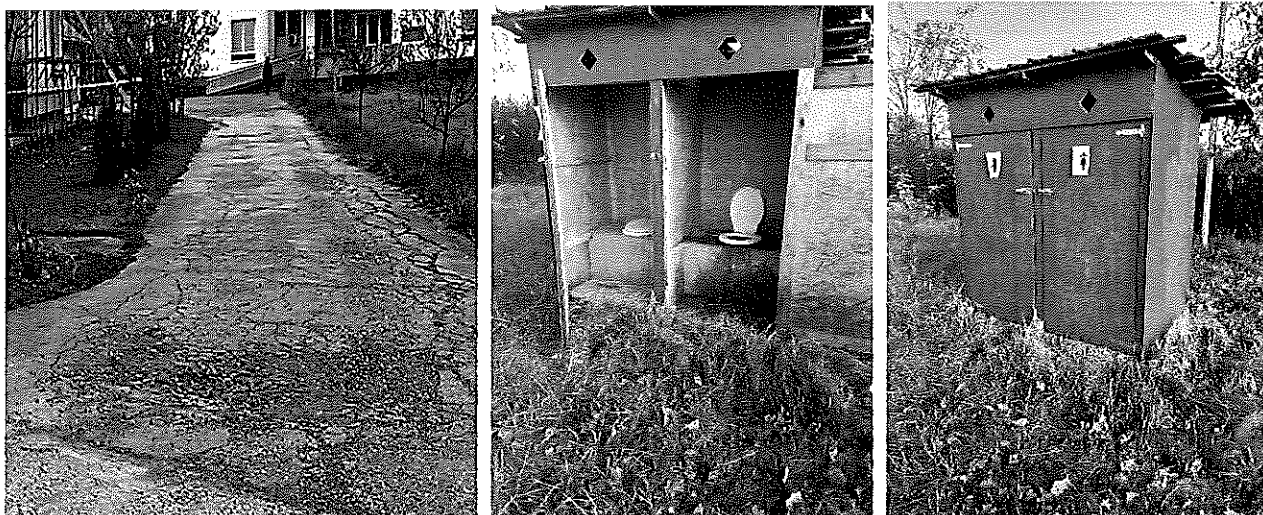
- La momentul vizitei dormitoarele și grupurile sanitare din pavilioanele „Sf. Maria” și „Primula” nu erau renovate/igienizate și aveau un aspect deplorabil;
- Obiectele de mobilier prezentau urme de uzură;
- Încăperile centrului (dormitoare, subsol) aveau pereții deteriorați din cauza infiltrațiilor, igrasiei și a inundațiilor;
- Încă nu a fost schimbat pavimentul în toate încăperile unde acesta era uzat;
- Meniurile au fost revizuite și îmbunătățite astfel încât să asigure aportul caloric necesar;

- Obiectele de cazarmament au fost înlocuite, iar saltelele învelite în pânză emailată (mușama) prinsă cu chingi de saltelele paturilor, ca măsură a lipsei alezelor;
- A fost achiziționat un generator de curent.

Pe parcursul vizitei, echipa de monitorizare a sesizat mai multe încălcări ale drepturilor beneficiarilor.

➤ În prima zi de vizită echipa de monitorizare a verificat stadiul de implementare a recomandărilor menționate în raportul inițial. Pe parcursul vizitei, echipa de monitorizare a sesizat mai multe încălcări ale drepturilor beneficiarilor.

Încă de la intrarea în curtea și pe aleile centrului echipa a constatat că acestea sunt neîngrijite, curtea nu are spații amenajate destinate activității beneficiarilor, pavimentul aleii care duce spre pavilionul „Maria” are în unele locuri spărturi/denivelări care erau pline de apă/bălți formate în urma ploilor, iar în curte erau 3 wc-uri improvizate din lemne care nu erau conectate la o sursă de apă curentă.

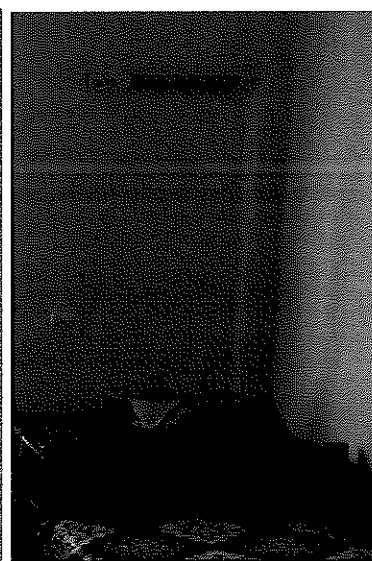
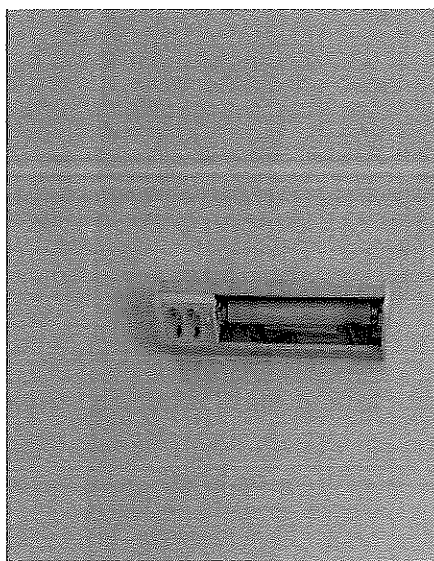
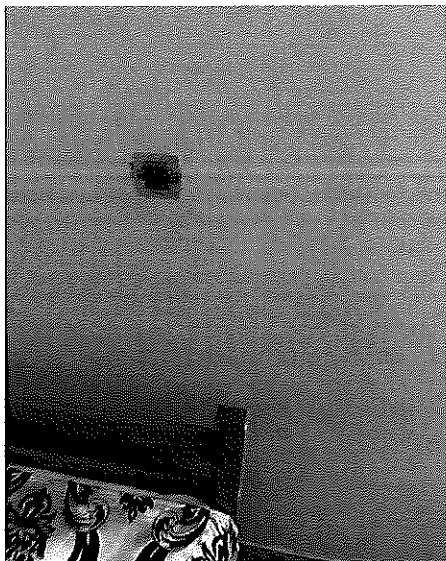
Rampele de la intrarea în pavilioanele Sf. Maria și Primula pun în pericol beneficiarii deoarece nu au asigurată mâna curentă de sprijin sau orice alt perete de protecție pe partea exterioară, existând astfel riscul ca beneficiarii să cadă în gol în lateralul rampelor.

Chiar de la intrarea în pavilioane se simțea un miros puternic de urină.

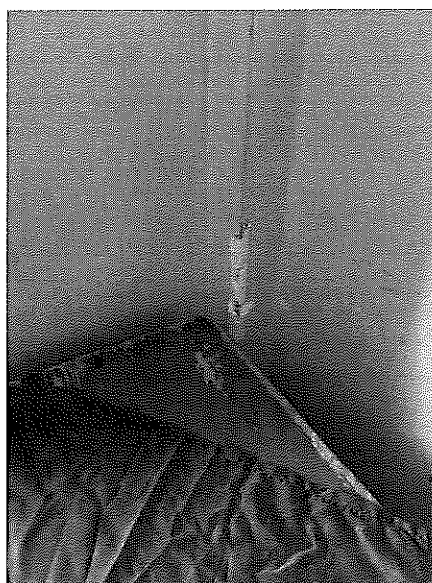
În câteva vestibule care fac trecerea dinspre hol spre dormitor, nu funcționa lumina.

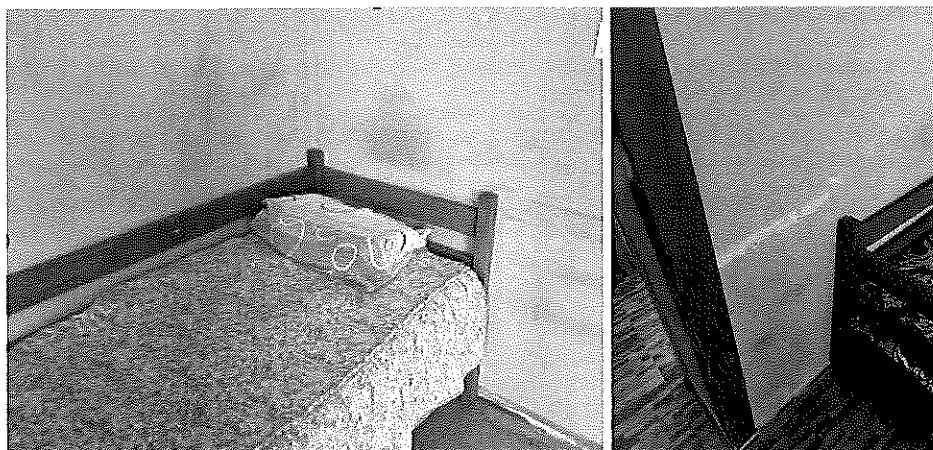
În dormitoare erau prize sau întrerupătoare care nu mai aveau masca de protecție care protejează mecanismul de accesare al curentului propriu-zis, iar sursa de lumină aflată deasupra paturilor (lămpi de neone) nu aveau capac/mască protectoare.

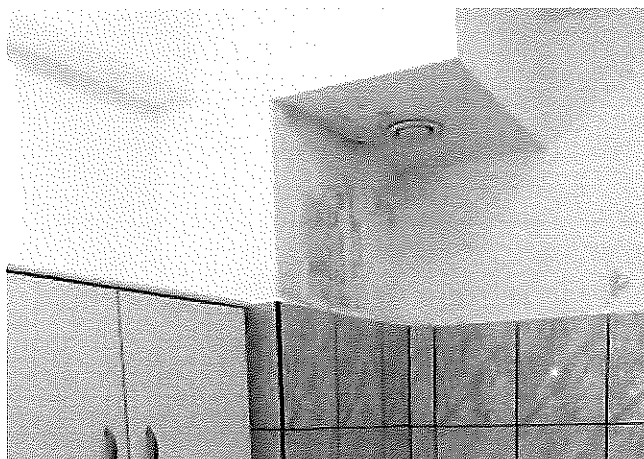
O baie nu avea ușă, astfel că nu era asigurată intimitatea beneficiarilor, iar aceștia erau nevoiți să o folosească în aceste condiții.

Pereții dormitoarelor erau murdari, iar într-un dormitor erau urme de fecale pe paviment. În dormitoarele unde încă nu s-a schimbat pavimentul, pe alocuri linoleumul era găurit/rupt, jupuit.

În unele camere destinate beneficiarilor, pereții erau deteriorați din cauza infiltrațiilor.

Subsolul era inundat, iar pereții erau deteriorați/cojiți din cauza infiltrațiilor, având în vedere că apa ajunge să se acumuleze până la 40 de centimetri înălțime.

Unele materiale de igienă erau depozitate în camere insalubre, cu igrasie.

Echipa de monitorizare a găsit o ușă încuiată la unul dintre dormitoare, iar când a cerut angajaților să fie descuiată pentru a putea avea acces, a constatat că în dormitor se afla un beneficiar care avea mâncarea aruncată și împrăștiată pe jos lângă masa la care stătea. Echipa de monitorizare a solicitat personalului explicații în privința beneficiarului încuiat singur în dormitor, iar personalul a răspuns că oricând acesta face o criză sau se ceartă cu un alt beneficiar, pentru a evita o situație care poate degenera, este încuiat singur în cameră și i se duce mâncarea acolo.

În urma celor constatate, în aceeași zi, echipa de monitorizare a considerat oportun solicitarea prezenței reprezentanților altor instituții județene precum: Agenția Județeană pentru Plăți și Inspecție Socială Mureș și Comisariatul Județean pentru Protecția Consumatorului Mureș, care în urma solicitării telefonice, în aceeași zi s-au prezentat la centru o echipă a Comisariatului Județean pentru Protecția Consumatorului Mureș și a Agenția Județeană pentru Plăți și Inspecție Socială Mureș, care nu au interacționat cu echipa de monitorizare.

Ulterior, din discuțiile purtate cu șeful de centru, acesta a relatat echipei de monitorizare că reprezentanții instituțiilor solicitate i-au comunicat că nu văd nimic în neregulă (cu aspectele constatate privind condițiile precare de viață din centru) și că e normal să fie așa având în vedere ce fel de beneficiari găzduiește centrul.

În a doua zi a vizitei de monitorizare, un reprezentant al AJPIS Mureș a revenit la centru și a purtat discuții cu echipa de monitorizare spunând că nu prea are ce măsuri să ia deoarece centrul funcționează în baza planului de restructurare și nu există astfel standarde la care să se poată raporta, centrul funcționând fără licență.

Până la încheierea perioadei de monitorizare și ulterior până la întocmirea prezentului raport, echipa consiliului de monitorizare nu a intrat în posesia niciunui raport întocmit de cele două instituții solicitate și nu există informații în privința dispunerii unor eventuale măsuri.

➤ În următoarele zile echipa de monitorizare a studiat dosarele sociale, psihologice, medicale, meniurile beneficiarilor și sala de activități.

În urma studierii dosarelor, echipa de monitorizare a constatat că unul dintre beneficiari avea cartea de identitate expirată. Din discuțiile purtate cu asistenții sociali și din actele aflate la dosarul beneficiarului a reieșit ca s-au făcut demersuri la politie

privind înnoirea cărții de identitate. Personalul centrului a relatat faptul ca atunci când cei de la Evidenta Populației au introdus datele beneficiarului în sistem au constat ca acesta are carte de identitate emisa de politia Arad. Angajații centrului au purtat discuții cu organele de politie abilitate si au făcut dovada ca beneficiarul se afla de foarte mulți ani in CRRN Brâncovenești și mereu a avut carte de identitate emisă pe adresa centrului, certificatul de naștere al acestuia aflându-se atașat la dosar în original.

Poliția a întocmit un dosar și astfel s-a aflat că există încă o persoana având același CNP și nume, inclusiv numele părinților identic cu cel al persoanei înregistrate în Arad.

Personalul centrului a spus echipei de monitorizare că persoana care are aceleași date de identificare cu cele ale beneficiarului din CRRN, are doi frați cu care au luat legătura și au avut discuții în această privință. Ulterior a avut loc o întâlnire între cei doi frați și beneficiar, iar aceștia au spus ca nu îl recunosc ca fiind rudă cu ei deoarece beneficiarul este „urât și handicapat” și că ei îl recunosc de frate pe cel ce se afla în Arad și nu are handicap. Personalul centrului a cerut organelor abilitate sa facă demersurile necesare pentru a rezolva aceasta situație de dubla identitate. Din actele studiate de echipa de monitorizare s-a constatat ca demersurile politiei nu au avut niciun rezultat, astfel că identitatea beneficiarului a rămas nestabilita până în prezent.

➤ Un al doilea caz care a atras atenția echipei de monitorizare în urma studierii dosarelor beneficiarilor este faptul că una dintre beneficiare a primit amendă de la Poliția Locală pentru tulburarea liniștii publice. Procesul verbal a fost contestat în instanță, iar pe parcursul procesului rezidenta nu a beneficiat de asistență juridică de specialitate, întâmpinarea fiind formulată de către asistenții sociali ai centrului, așa cum a reieșit din discuțiile purtate cu personalul centrului.

Deși în instanță s-a arătat ca beneficiara nu a părăsit centrul, fiind în imposibilitatea de a se deplasa în acea perioadă deoarece era bolnavă, dar și pentru că centrul încă se afla în perioadă de restricție privind ieșirile în comunitate din cauza pandemiei cauzate de îmbolnăvirea cu virusul SARS-Cov 2, instanța nu a admis nicio probă, astfel că beneficiara a pierdut procesul și trebuie să achite suma de 1000 de lei.

În urma studierii dosarelor beneficiarilor care au dispusă prin hotărâre judecătorească măsura de punere sub interdicție, echipa de monitorizare a constatat că din cei 15 beneficiari puși sub interdicție, pentru 5 beneficiari erau începute demersurile *privind*

reexaminarea măsurii punerii sub interdicție judecătorească la cerere așa cum este prevăzut de Legea nr. 140/2022 privind unele măsuri de ocrotire pentru persoanele cu dizabilități intelectuale și psihosociale și modificarea și completarea unor acte normative, urmând să se face demersuri privind reexaminarea măsurii de punere sub interdicție și pentru ceilalți 10 beneficiari.

Pe parcursul vizitei de monitorizare la centru s-au prezentat reprezentanți ai Organizația non-guvernamentală Centrul de Resurse Juridice (CRJ) a organizat "Cursul de formare Implementarea hotărârilor Curții Europene a Drepturilor Omului în materia drepturilor persoanelor cu dizabilități intelectuale și/sau psihosociale Adapt Just - Justiție accesibilă pentru persoane cu dizabilități,, la care au participat și angajații centrelor din subordinea DGASPC Mureș.

RECOMANDĂRI SUPLIMENTARE:

Art. 9 Accesibilizare

- Accesibilizarea mediului fizic în spațiile comune interioare și exterioare (rampe acces, bară tip mână curentă);
- Accesibilizarea grupurilor sanitare;
- Accesibilizarea centrului cu un sistem de deplasare a beneficiarilor pe verticală în cazul celor două clădiri cu regim de înălțime P+1.

Art. 10 Dreptul la viața

- Solicitarea tuturor instituțiilor competente în caz de deces, în vederea constatării decesului conform legislației în vigoare.

Art. 12 Recunoaștere egală în fața legii

- Clarificarea situației privind stabilirea identității beneficiarului.
- Accelerarea demersurilor de reexaminarea în vederea ridicării măsurii de interdicție pentru restul rezidenților din centru

Art. 13 Accesul la justiție

- Acordarea beneficiarilor unei asistenței juridice de specialitate și redeschiderea dosarului în care s-a dispus plata sumei de 1000 lei, astfel în cât beneficia să poată dispune de un proces echitabil.

Art. 14 Libertatea și siguranța persoanei

- Sistarea de urgență a măsurilor restrictive de libertate (conținere fizică și chimică, cât și izolare);
- Desființarea camerelor unde sunt izolați beneficiarii și denumite impropriu camere de relaxare.
- Formarea personalului specializat pentru a interacționa cu persoane cu dizabilități care prezintă comportamente dificile (inclusiv formare în comunicare, tehnici de de-escaladare etc.)
- Evaluarea factorilor declanșatori împreună cu fiecare rezident și stabilirea cu anticipație a modului de acțiune în eventualitatea apariției unei crize care să corespundă dorințelor rezidentului pentru a preveni situațiile agresive, izolarea rezidenților și tratamentul fără consimțământ
- Modificarea procedurii privind gestionarea situațiilor de risc care să respecte prevederile CDPD și să prevină privarea de libertate a rezidenților prin măsuri de izolare

Art. 17 Protejarea integrității persoanei

- Îndepărtarea sau securizarea stivei de material lemnos depozitate în curtea centrului;

Art. 30 Participarea la viața culturală, activități recreative, timp liber și sport

- Amenajarea curții centrului astfel încât să încurajeze angajarea beneficiarilor în diverse activități recreative și sportive.

Art. 22 Dreptul la viață personală

- Asigurarea respectării dreptului la intimitate și viață privată a beneficiarilor (dormitoare, băi- montare ușă).

Art. 24 Educație

- Reevaluarea și identificarea beneficiarilor care pot urma cursuri școlare ori programe educaționale, ce au ca scop dezvoltarea competențelor și sprijinirea lor spre dezvoltare prin educație.

Art. 25 Sănătate

- Analiza situației medicilor din centru și transferarea acestora în cadrul altor servicii în care să își poată justifica activitatea.

Art. 27 Munca și încadrarea în câmpul muncii

- Evaluarea beneficiarilor în vederea stabilirii capacității de muncă, consilierea și orientarea profesională și acordarea sprijinului în vederea încadrării în muncă.

Art. 28 Standardele de viață și protecție socială adecvate

- Efectuare de lucrări de reparații/igienizare în dormitoare din pavilioanele „Sf. Maria” și „Primula” și grupurile sanitare nerenovate;
- Înlocuire/recondiționare/adaptare obiecte de mobilier;
- Efectuarea lucrărilor de reparații/izolare/igienizare în spațiile cu igrasie și infiltrații;
- Înlocuirea becurilor arse;
- Asigurarea întrerupătoarelor/prize care nu mai au masca de protecție;
- Înlocuirea pavimentului uzat;
- Achiziționarea unor aleze conforme.

Art. 19 Viață independentă și includere în comunitate

- Inițierea planului de dezinstituționalizare a centrului de către DGASPC Mureș și planificarea activităților necesare implementării acestui plan (activitățile de comunicare, realizarea situației sintetice a persoanelor cu dizabilități la nivel județean, stabilirea echipei de management, asigurarea funcționalității sistemului contabil, etc.) potrivit Strategiei naționale privind prevenirea instituționalizării persoanelor adulte cu dizabilități și accelerarea procesului de dezinstituționalizare, pentru perioada 2022-2030.
- Accelerarea activităților privind dezinstituționalizarea rezidenților așa cum sunt prevăzute de Ghid privind accelerarea procesului de dezinstituționalizare, Anexă la Strategia menționată anterior, cum ar fi planificarea centrată pe persoană cu fiecare rezident din centru care să vizeze nevoile, dorințele și aspirațiile acestuia în vederea asigurării accesului la servicii și resurse necesare unei vieți independente cu respectarea prevederilor Art. 19 și identificarea unor soluții de transfer în comunitate care să corespundă acestei planificării (conform Legii 7/2022).
- Realizarea demersurilor de transfer în comunitate.

Art. 26 Abilitare și reabilitare

- Formarea autorizată a personalului privind drepturile persoanelor cu dizabilități prevăzute de CDPD, furnizarea serviciilor într-o manieră centrată pe persoană, sprijin în luarea deciziilor, etc.

Având în vedere cele constatate în urma vizitei pe care am efectuat-o la Centrul de Recuperare și Reabilitare Neuropsihiatrică „Brâncovenești”, com. Brâncovenești, strada Castel la nr. 21 5, jud. Mureș, echipa de monitorizare formulează următoarele recomandări pentru respectarea drepturilor persoanelor cu dizabilități, astfel cum sunt prevăzute de CDPD:

În respectarea prevederilor art. 14 alin. (6) și alin. (7) din Legea nr 8/20216 privind înființarea mecanismelor prevăzute de Convenția privind drepturile persoanelor cu dizabilități, cu modificările și completările ulterioare, instituția vizitată are obligația de a comunica Consiliului de Monitorizare, în termen de 30 de

---

zile, un răspuns motivat de privind recomandările și măsurile dispuse. Raportul de vizită și răspunsul motivat sunt publice și se afișază pe pagina de internet a instituției vizitate, pe cea a autorității publice în subordinea și coordonarea căreia se află aceasta, precum și pe cea a Consiliului de Monitorizare, cu excepția datelor personale.

Prezentul raport are inserate fotografiile din care rezultă cele consemnate în acesta. Restul planșelor și a înregistrărilor nu se fac publice, acestea rămân îndosariate la sediul Consiliului de Monitorizare spre consultare în condițiile legii.

Inspector de monitorizare -

Expert independent -

Expert independent -